

Dr. Marczell Mihály:

„PREFEKTUSI ÓRÁK”:

Tanári kézikönyv bőséges vázlata
(feldolgozási tervezet az
Esztergomi Ferences Internátus céljára;
1957)

III. gimnáziumi osztály

Fő cím:

„Én” és a „közösség”

V. sorozat: pedagógia
(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

123. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Bevezetés	3
A/ Kicsoda az „én”?	3
1. beszéd: Tárgyak és alanyok	3
2. beszéd: Az élet alanya: az én	4
3. beszéd: Az élet központja: az én	4
4. beszéd: Az élet mozgatója: az én	5
5. beszéd: Az élet kiteljesítője: az én	5
6. beszéd: Az élet sugárzója: az én	6
7. beszéd: Az élet színezője: az én	6
8. beszéd: Az élet szirombabontója: az én	7
9. beszéd: Az élet igazi értéke: az én	7
10. beszéd: Az élet végnélküli birtoklója: az én	8
B/ Micsoda a „közösség”?	9
1. beszéd: Egyedül vagyok-e a földön?	9
2. beszéd: Minden egyes ember önmaga „én”-je	9
3. beszéd: Az „én” bontakozásának állomásai	10
4. beszéd: A relációk ténye	11
5. beszéd: Az ember is a relációk függvénye	12
6. beszéd: A közösség egybecsendülése	12
7. beszéd: Az életközösség megosztása	13
8. beszéd: Az életközösség egybecsendítése	14
9. beszéd: A közösség az egyéni életnek Isten gondolta kerete	15
10. beszéd: A közösség összefogó törvénye	15
C/ Milyen a kettő dinamikája?	16
1. beszéd: Alaphang: a gravitáció	17
2. beszéd: Alapdal: diadalba csendülő	18
3. beszéd: Alaplendület: a szeretet kiáradása	18
4. beszéd: Alaperedmény: a kölcsönös bontakozás	19
5. beszéd: Alapmódszer: do, ut des!	19
6. beszéd: És elfogy-e az adakozó egyén?	20
7. beszéd: Az „adó” – állandóan „gyarapodó”	21
8. beszéd: Az egyén a közösség nemesítője és díszje	22
9. beszéd: A nemesedett közösség az „adakozó egyén” visszafizetője	22
10. beszéd: Az egybefonódó szeretetszolgálat végnélküli értékesítése	23

Bevezetés

Ez az anyag a **társadalmi** kérdésekkel foglalkozzék. – De **ne** legyen az előzőktől elszakadó és **csak** tudományosan elsúlyosodó kódarab, hanem az előzőkhöz **szervesen** fűződő és **életkeretet, élet-tartalmat** adó részlete az emberi élet helyes **bontakozásának** és **szolgálatteljesítésének!**

A lényeges tehát az volna, hogy arra hangolódj a bontakozó ifjú ember, hogy **önmagának arányos központba helyezése mellett** reádöbbenjen a **közösségnek értékére**, amelyből **ő is vesz** és amelynek **ő is ad** (Pl.: a kör középpontjához törnek a sugarak és körkép pontjából is kitérnek a sugaraké. Centripetális – centrifugális).

Lássuk most az **egész** tervezet három főbb részre osztott tartalmát!

* *

A/ Kicsoda az „én”?

Olvasandók: bármily érett személyiség erejéről... Tudományos munkákból: Kecskés: „Társadalmi tudomány”... Marx, Engels stb. iratai... Nietzsche, Fichte stb. Szépirodalomból: társadalmi regények és színdarabok...

Most lássuk az egyes órákra beosztott vázlatokat.

1. beszéd: Tárgyak és alanyok

Bev.: Induljunk meg egy kis **nyelvtani** tétellel... Mi a mondat **alanya** és **tárgya**? **Aki** – az alany és **amit** – a tárgy. Az első dönt és tevékenykedik, a másikkal történik valami... És a „**nagy életben**”?... Vannak-e ott is **tárgyak** és van-e **alany**?

1. Földi életünkben minden tárgy – az emberszemélyen kívül.

Nézzünk csak körül a természetben!...

a) Vizsgáljuk – az **élettelen világot!** (anyag, energia stb. stb.). Jellege: **kötött törvények** alatt áll és minden rezdülésében **indított tárgy**. Olyan valami, amivel **történik** valami.

b) Vizsgáljuk az anyagi – **élő világot!** (növények, állatok). A biológia kemény törvényei hatalma alatt sodródik és bontakozik. **Egyéni** kikezdés kizárt, hódolatos meghajlás szemmel látható.

c) Vizsgáljuk az élettelen anyagi és élő alanyi világ **egymást szolgáló tárgyi** voltát.

α) Anyagból, energiából építkezik minden.

β) Az alsóbb a felsőbbrendű szolgájává alázkodik.

γ) Minden rezdülés – szolgálat és így minden megmozdulás **tárggyá** alázkodás. Persze: ez benne nem tudat, mert a szellemnek kijáró tudat nem birtokállománya. Végül: létezésben, alakulásban és szolgálatban – **tárgy** a nagy világ.

2. Egész mindenségében egy az alany, a személy és így az ember.

Amint az előbb láttuk: a szellemi személyiségen kívül minden tárgy, úgy most azt fogjuk értékelni, hogy a földön élő szellem, az ember valóságos **alany**. – És mi ennek felsőbbrendű jellege?

a) A világ felé fordulva – megismerő. Kifelé tárul a szellem és **fényvetésével** magába vonzza a mindenség törvényeit.

b) Az élet tárgyait tekintve – kikezdve **alakító**. Nemcsak felfog, értelmez, hanem **szellemi erejével** – átváltoztat (gondolj a kultúra szélesen tárgyalható tényeire!).

c) Önmaga felé fordulva – magát megismerő és alakító. Ez pedig annyit jelent, hogy **reflektive** – önmagára is visszahat és **önmagának** is **tudatos** alakítójává lép.

d) Végül a Végtelen felé emelkedve, Benne is **Személyt** ismerve, **Vele**, a személyiség ősdinamikájával, **a Szeretettel fonódik egybe**... Az emberre áll ez a tétel: **homo non tantum faber est, sed persona divinans**. Eget keres és égivé nemesedhet. – Ezért ír róla fenségesen Shakespeare („Hamlet” I. felv. 2. jel.), de ezt **fenségesebb** alaphanggal tanítja az Írás mondván: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek...” (2Pét. 1,4).

Bef: És befejezésül – hogyan lehetne végső összehasonlítást, egybevetést vonni a nagy világ és az ember között? – **Tárgyi valóság** a nagymindenség és **alanyi személyiség** az emberparány. Kár

Flammarionnak („Csillagos ég”) anyagi mértékkel hasonlítgatni az egész mindenséget és az embert!... Hosszúság, súly stb. hasonlatával **semmi az ember**, de **szellemiségével** a mindenségnél nagyobb!

2. beszéd: Az élet alanya: az én

Bev.: Előzőleg (1. beszéd) mondtuk: **minden** tárgy, csak az **ember a földre teremtett személy**. – De most tovább kell mennünk és azt is le kell szögeznünk, hogy **az élet alanya is: az „én”**. Mit akar ez jelenteni?

1. Bennem lobban tudatra az elhivatott élet ezerfélesége.

Ennek értelme ez:

a) „Én” tudom, hogy vagyok...

b) „Én” tudom, hogy kívülem áll a nagy mindenség.

c) „Én” tudom, hogy minden célok felé tör...

d) „Én” tudom, hogy a Teremtő Személy az Ősindító. Végül is mi ez? Annak a csodálatos szellemiségnek diadala, amely minden lét felé fordulva, mindent megismerve, mindent magába zárva **kiemelkedő szigetként** áll a nagy világ felett. Röviden: csak benne lép tudatos ismeretbe a létezők sora!!!

2. És belőlem árad ki a sodritás milyensége.

De a „bezárás”, illetve „szellemi birtokbavétel”, vagyis „alanyi hordozás” nem minden. Az „én” még így is „ura” a nagy természetnek és „fia a természet Urának”, hogy **minősítő kihatással** – „alakítója” legyen a nagymindenségnek. – Ezt **itt** csak úgy kell értelmezni, hogy a **világ olyannak tűnik** fel, amilyen lélekkel tekintek reá.

a) Lehet **pesszimista lelkem vetületeként** – rossz, értéktelen, értelmetlen... Ez azonban nem ontológiai igazság, hanem az én lelkem vetületének köde (Pl.: a kedélyesen mosolygó lélek előtt szépséges minden. De a „savanyú ember” előtt „ecetes” az élet).

b) Lehet **optimista lelkem vetületeként** – gyönyörű, értékes, Istenhez vezető és boldogító... Gondolj Stevenson versére: a pesszimista rab rácsot és rozoga priccset lát, az optimista pedig – eget lát!... Pedig egyforma rabcellából tekint kifelé mindkettő... Légy isteni lelkületű és istenivé válik előtted a világ!

Bef.: Lám! Az „én” – a hordozó és az „én” – színpompát adó! – A világ hatalma: **az én**.

3. beszéd: Az élet központja: az én

Bev.: Sokan túlzóan önteltnek mondják azt az embert, aki azt hirdeti önmagáról: **az élet központja én vagyok!** Pedig olyan igazság ez, amelynek helyes értelmezése a **való életrend** megismerése. – Mit akar jelenteni ez a magyarázat?

1. Minden „teremtmény-mozdulat” a szellemiség, az „én” szolgáltója.

Hogyan kell ezt érteni?

a) Az anyagi világ létének sötétsége az „én” fényvetése folytán nyer világosságot és értelmet. Ezért mondhatjuk, hogy a központ, az „én” adja azt a sugárzást, amely a „tompá létnek” értelmét magyarázza.

b) Az anyagi világ belső lendülete – a fejlődés. A fejlődés legmagasabb csúcspontja: a szellemiség. **Nem** az a fejlődés célja, hogy **elérje** a szellemet, erre képtelen saját kisebbségi valósága miatt, hanem az a célja, hogy **szolgáltója** és érvényének megvalósulását **kiszélesítse**... Ez pedig annyit jelent, hogy a nagymindenség **befelé tör** a szellemi ember felé!

2. És minden nagy természeti rezdülés az „én”-nek tudatosítható fejlesztője.

Kezdjük a magyarázatot a **kör** hasonlatával. Minden befelé hatoló sugár a központ értékét és jelentőségét hirdeti. – De elhagyva a hasonlatot, térjünk az **élet világához** mondván: és minden az életben az „én” felé törve annak gazdagító adományozója. – Mégpedig hogyan?

a) A nagy mindenség értékeivel és milliárdnyi gazdagságával kopogtat az „én” lélekkapuján... Minél **tágabbra tárul** a kapu (tudás nyitja!!), annál többet juttat oda a kopogtató... Így tudás, szépség, jószág felhalmozásával gazdagabb lesz az „én”.

b) De ez a **felhalmozás** csak gyűjtéssé silányulna, ha nem kezdene **felhasználó, felszívó, életet nemesítő** munkába az „én”. – A nagy természet kincsei tehát nem maradnak felhalmozott „ismeretér-

tékek”, hanem a „dolgozó én” munkája folytán az öntudatos „én” belső nemesedést adó tevékenységével „életrészekké” nemesednek.

Bef.: Íme, ilyen értelemben életközpont az „én”! Mégpedig úgy, hogy **felé tör minden** és benne **alakító erővé válik** minden rezdület.

4. beszéd: Az élet mozgatója: az én

Bev.: Vitás pontja a tudománynak, hogy milyen része vagy jegye a nagy mindenségnek a mozgás... De ez a tény, hogy a személyes **ÉN**, az Isten az igazi **Indító**. – Ennek következménye az is, hogy az Isten képe, az ember **hasonló** erő hordozója. – Nézzük csak kissé ezt a tételt és kérdezzük: hol észlelhető ez az igazán isteninek mondható kiváltság?

1. A külvilág átalakító indításában.

A világ alakulása a geológia tudománya alapján évezredek és esetleg milliók eredője.

a) Ez a munka – az Ősindítónak, az Istennek teremtő terve. Nem egy pillanatban, hanem fejlődő fokozatban lép elő – a **véges lét**. – De döntő benne: a fejlődés törvénye. Ez – **egyetemesen** érvényesülő isteni terv.

b) De a **részletekben** való kialakulásban a döntő szerep az Isten képét viselő **embernek** jut: az „én” **személyének**. – Parányi házi szereken kezdek... Ezeket az ember „teremti” – a tudás útján... Továbbá az esztétikára gondolok. A szépet az ember „teremti” – a művészet erejével... (Ezek mind színező példákkal értékeltessek!). – Igaz tehát: az ember a világ egyik alakító tényezője.

2. Önmagunk teljes átalakításában.

Most azután fontosabb ponthoz értem. – Ha igaz az, hogy az „én” mindent magához vonzó és – Istent nem számítva- mindent magába záró, akkor a nagyszerűsége csak emelkedik, ha megállapítjuk, hogy **önmaga alakításában is** mozgatónak mondható.

a) Az „én” alanyisága – belső tevékenységet hirdet... De ez csak elvi megállapítás. Annyit jelent: én vagyok, aki döntök. – Lehet ez a kívülem létező világ felé való fordulásomban, de lehet ez befelé forduló tevékenységemben.

b) De az „én” alanyisága – önnön fejlődést is követel. Ez pedig mit jelent? **Ő legyen az, aki magát indítja!** – Vigyázzunk a fogalmazásra! **Az abszolút „ÉN”**, az Isten mindennek Indítója, de a személyes „én”, az ember életében a részleges, szabad döntés érvényének **adományozója**. Így: az emberszemély önalakítónak mondható.

Bef.: Az itt mondottakat hangsúllyal a következőképpen foglalhatnók egybe: az egész nagyminőség ősi Mozdítója – az **abszolút ÉN**, az Isten. De a létesült világ másodlagos indítója: az „én”, az ember. Isten – a Teremtő, az ember – az Isten képe-, a másodlagos mozdító.

5. beszéd: Az élet kiteljesítője: az én

Bev.: De merre tör és milyen célt ér el az „én” az emberi élet kialakításában?... A felelet ez létszen: **kiteljesíti** – az isteni gondolatnak megfelelően... Figyelem! Itt már az **emberi élet** kialakításáról lesz szó! – Mégpedig:

1. Teljessé teszi az Isten adta talentumok kidolgozásában. Minden ember olyan egyén, személy, aki **egyedüli** az egész világon. – Hogyan értelmezendő?

a) Minden egyes ember egészen különálló világ... Csak elméletben van „emberiség” a földön. A valóság ez: milliárdnyi egyén, személy él a földön. – Ennek oka: az **élettalentumok** egyedi volta és az **életdinamika** személyes útje (Példák: még az ujjlenyomat is eltérő!... Nincs két **egyforma** ember stb.).

b) Minden egyes ember az élet minden pillanatában **mássá alakuló** élő valóság. Testünk minden sejtje – változó (7 évenként egész mások leszünk!...). – Lelki élettartalmunk mindig növekedő, vagy fogyatkozó. A „ma” „tegnap”-ból született és a „holnap” a „ma”-nak gyermeke... Belsően, léttanilag (természetes ember, isteni ember) és megjelenés szemszögéből, minőség szerint (tudós, művész...) is változó az ember.

2. Teljessé teszi a végnélküli élet boldogságában.

A földi élet sodra is kidolgozást és kialakulást hirdet. De az élet igazi kiteljesülése az Isten országában nyer diadalt. – De milyen ebben az „én” szerepe?

a) Alapigazság: itt az Isten, az **örök ÉN** a döntő faktor (Fejtegetendő a kegyelem, mint isteni ter-

mészet: 2Pét. 1,4) és levezetendő, hogy az örök élet kiteljesülése – isteni ajándék nélkül lehetetlen).

b) De további alapigazság: itt az emberi tevékenység, az „én” együttműködése – az örök életben való kiteljesülés lényeges és nélkülözhetetlen velejárója. Az igaz megvilágítást ez az igazság adja: teremtetted az Isten – nélkülöd, de nem üdvözít az Úr – nélkülöd! A lényeg ez: az Isten adta talantomok és kegyelmek felhasználandók, és így az Isten gondolta örök életboldogság kialakítható.

Bef.: Vessük jól lelkünkbe jelszóként és kövessük gyakorlatban: teljedségre törjön az „én” – a földi életben és teljedséget szorgalmazzon – az örök életben!

6. beszéd: Az élet sugárzója: az én

Bev.: További kérdés: vajon csak befelé való **gyűjtő, önmagában értékesítő-e az „én”?**...

1. Gyűjt, hogy más „életének útját” fénybe vonja.

A **gyűjtés** fogalmát – az olajlámpa olajhasonlatával kell magyarázni (gondolj a 10 szűz „olajlámpására”!).

a) Az „én” fényre alakítja saját életében a felhalmozott életkincseket. **Fényes élet!** Maga a tudás, a jóság, a szépség és életkiemelkedettség valóságos „**élettűzlobbanás**”... Szinte azt kell mondanom: olyan **fáklyaláng**, amely magára hívja a figyelmet és magához vonzza az embereket (Pl.: a fény felé fordul minden lepke stb.). Az igazság ez: az élet ködös homálya mellett örök igény az élet fénye és világossága...

b) De ez a fény nemcsak saját erejével vonzóerő, hanem a helyes életutat **fénybe vonó** sugárkéveszítés is. „Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,14). Ez a Mester szava. Az **isteni életet élő ember** más ember életútjának megvilágítója (Pl.: szülők, tanítók, nevelők, szent emberek élete – az igazi életútjának megvilágítója). – Végül is az az igazság, hogy a bizonytalan életutat fénybe vonja az **igazi emberek** életfénye és így „útítársul” szegődnek melléje az életzarándoknépek. Az „örök útítársak” – a fény felé húzó emberzarándokok...

2. De sugároz, hogy „más életét” szolgálja.

Az egyéni életsugárzás azután azt is eredményezi, amit a természetes életfény hoz a természetben. Nemcsak vonz, vagy irányt ad, hanem **éltetően fejleszt**.

a) Nézd csak – a **napfény erejét** a nagy természet világában... Jellege: életcsírat fakaszt, életet bont és virágzás után gyümölcsöt érlel. A napfény természete, hogy buján és „kétkézzel szóróan” szórja fényét. Sziklára, országútra, mocsárra, rétre, erdőre egyaránt... Az élettelen világra fénycsóvát vetve pompázóvá teszi a halott sziklát... Az élők világából pedig felébreszti a tavaszi lendület gyönyörűségét.

b) Nézd csak – a **léleksugárzás erejét** az egyes emberek világában!... Mit produkál? Feléleszti a pislákoló **hit** fényét... erősíti a **remény** erejét és fellobbantja a **szeretet** tüzeit. – Ezek pedig **életet teremtő** erők! Így tehát **részletezve** magyarázandó – e fentiek szerint- az a hatás, amely a „sugárzó egyéniség” életéből hatol át mások életére. Példával illusztrálható: az elragadottak élete élettűz lobbantó hatalom (Olvasd: Ap.Csel. 2.fej.). – A szeretet sugárzása átalakító erő (Szt. Mónika Ágostonnal szemben)... Azért igen nagyra kell értékelni az állandóan sugárzó szeretet erejét! Így kell értelmezni Szt. Pál szövegét is: „Sőt ha ellenséged éhezik, adj neki enni; ha szomszéd, adj neki inni; mert ha így teszel, égő parazsat raksz a fejére” (Róm. 12,20). Aki ezt teszi, az **életet teremtővé** nemesíti önmagát.

Bef.: Az élet sugárzója – az „én”. Úgy értelmezd tehát, hogy vonzó fényt vet a bizonytalanok felé – vonzván és utat mutatván: de úgy is értelmezd: lélekéletfakadást hoz azok világában, akiknek lelkében még nem fakadt ki a természetfeletti élet tavaszébredése.

7. beszéd: Az élet színezője: az én

Bev.: Az emberi „én” további érték-magyarázata következik. Milyen a „nagy” és „kis” természet **tárgyi valóságban**? Minden jó és szép; ezért olvassuk: „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31). – De ez a jóság, igazság és szépség **ontológiai valóság**. Ennek észlelője, tudatra hozója és színpompába öltöztetője az emberi szellem, az ember, az Isten küldötte „én”. – Hogyan végzi ezt az ember?

1. A „nagytermészetet” a szépség köntösébe öltözteti.

Félre ne értsük a kérdést. Itt nem arról van szó, hogy az ember alkotja a szépet, hanem arról, hogy az emberi szellem észreveszi és fokozza a szép életköntösöt.

a) Gondolj először a lélek odafordulásának és felfigyelésének csodájára. Az ember egész lény a természet felé fordul minden érzékszervével. – De azután, a **vétel után** úgy fordul feléje, hogy adjon is neki.

b) Gondolj azután a nemesítés, szépítés áldozatos munkájára. – Itt már az odafordulás tevékeny szolgálata magyarázandó. – Adunk, adunk és adunk a természetnek! Ez az „élet urának” adakozó és szóró gesztusa.

c) Gondolj végül az egész mindenségnek Isten képét vetítő fenséges voltára. – Hát ezt is adja az ember?... Ez ugyan **valóság**, de úgy: **tudatosítja és mindig tökéletesebbé bontja** az emberi szellem, az „én” varázslatos ereje. – Így kell értelmezni **ezt** az adást!!!

2. A „kistermészet” isteni köntössel ékesíti.

A „kistermészet” – az ember. Mégpedig: önmagunk és más embertestvér. – Ennek a szent személyiségnek életében mit végez az „én”?

a) Maga életének megszentelője az ember. Tevékenysége – önkifejlesztést követel. Gyarapodása – erőfelvételt igényel. Kiteljesülése – isteni kegyelem befogadást esdekel.

b) Mások élete megszentelődésének segítőtársa az ember. – Biztosíthatja – az anyagi életalapok megszerzését. Megindíthatja – a szellemi élet kibontakozását. És végül előmozdíthatja – az isteni élet kivirágzását.

Bef.: Végül is leszögezhetjük rövid összefoglalásul a mondottakat így: ha színezést kap az „én” erejéből a természet, akkor belső és **teljes átalakulást** nyerhet az emberszemély az „én” erőfeszítése nyomán.

8. beszéd: Az élet szzirombabontója: az én

Bev.: De csak külső köntöst ad mindenre az emberszemély?... Ha csak ez az igazság, akkor csak fényszóró. – Olyan, mint a vetítővászonra dobott, változóan odavetített **színkép**. – Ennél sokkal több az emberalany. – Mít tesz tehát?

1. Segíti a természet kibontakozását.

A bontakozás a rejtett energiák érvényrejutása. Ez a munka a természetben végbemenő **tavaszi életindítás**. Szerepet kap: a rejtett életcsíra, a napsugár, a szellő és a harmat... De az ember az egész, az **élettelen és élő természet** kibontója.

a) Az élettelen világból a jobb, a szebb és igazabb alakulatokat termeli ki. „A vadócba rózsát ojtok” (Mécs L.), a márványból Pietát faragok (Michelangelo), az akkordból dalokat szülök (Verdi), a színekből műremeket festek (Van Dyck) stb.stb.

b) Az élők világából pedig a tökéletesebb életformákat „teremti”. Itt a növény- és állatvilág létraszerűen emelkedő „evolúcióját” lehet fejtegetni. – Van ebben valami ősi, isteni, az örök Tervező erejéből, de van ebben sok az emberi hozzájárulás és odaforduló munka lendületéből. Az ember tehát – segítő!

2. **Életvirágzásba hozza az ember kiteljesülését.** A virágfakadás látszólag színpompa, valóban azonban a **gyümölcsstermés** az élet menyasszonyi köntöse. A világ – előhírnöke, a gyümölcs – az életérték. – Hogyan áll ez az ember életében?

a) Itt is virágzó ifjú pompát adhat a „személyes én” az életnek. Annyit jelent: magam vagyok életminőségem indítója és kibontója. A természetes és természetfeletti kincsek égi adományok, de az életté gyümölcsözés az „én” feladata.

b) De itt is **érett lélekgyümölcs** a fontos. A virágszirom: előkészítő állapot. Azért az élet gyümölcsét kell kitermelni az életnek. – Hogyan értelmezendő ez a munka? Az **emberalany** – a befogadó, az **emberalany** – a végrehajtó és az **emberalany** – a gyümölcsöt termő. Valóban a döntő hang: az **emberalany** a belső lendítő hatalom. Istenatyá az életerők Közlője (lett légyen az természetes, vagy természetfeletti!), de az emberszemély az életre teremtő dinamikus **alany**.

Bef.: Nagyon nagyra tartsd **emberszemélyi** voltodat, mert ennek dinamikája a gyümölcsöshözó élet termelése.

9. beszéd: Az élet igazi értéke: az én

Bev.: Ez a beszéd – eltérően a többi „én” értelmezéstől – muzsikálja bele az előadás-sorba ezt a fenséges igazságot: az „**ÉN**” és az „én” annyit jelent, hogy a **Végtelen ÉN**, az Isten a **mindenség**

egyetlen értéke, a véges „én”, az ember pedig a teremtmények világának **igazi értéke**. – Mit kell tehát magyarázni?

1. Az élet igazi értéke: az **ÉN**, az Isten.

Most a legősibb Való problémájához jutottunk. – Hogy kell ezt magyarázni?

a) **Ősok** – az Isten. Létek. Ős-Lét. Ezért olvassuk az Írásban: „Mondá erre Mózes az Istennek: Íme, én elmegyek Izrael fiaihoz s azt mondom nékik: Atyáitok Istene küldött engem hozzátok. Ha ők azt mondják nékem: Mi a neve? – mit mondjak nékik? Mondá az Isten Mózesnek: Én vagyok az „Aki vagyok” (2Móz. 3,13-14). – De figyeljük csak: itt nem a kielégítő létok szerepel csupán. Itt életről van szó.

b) Itt arról van szó: **Abszolút Személy, „ÉN” tudatát hordozó: Alany az Isten, Ő, Aki Van. Ő, Aki akar. Ő, Aki tesz. Ő, Aki szeret...** Élet, életet ad és életet él. Mégpedig: a földi küldetésben és az égi hazavárásban. Ezért mondja az apostol: „Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet” (1Jn. 4,8) és Szt. Pál: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet...” (1Kor. 13,13).

2. A teremtett élet igazi értéke: az „én”, az ember.

De kicsoda a föld legnagyobb értéke? Közismert felelet: az ember. De miért? – Sokoldalú lehet a felelet... Ereje, szellemisége, szépsége stb. De döntő ez:

a) Azért az első, mert a világ felett álló és uralkodó lény. – Minden **tárgy**, csak **ő** – **alany**. Mindennel **történik valami**, csak **ő** az egyedüli földi teremtmény, **aki** intézkedik, indít és uralkodik...

b) Azért, mert önmagát alakító és istenivé nemesítő földi követ. – De ez az uralom a „nagytermészet” után **önmagára** is kiterjed. – „Maga ura ember” lehet mindenki. – Az igaz, hogy a talentumok arányában; de az is igaz, hogy a **talentumok felhasználása arányában** veszi Istenatyánk jutalmát. – „Isteni ember” lehet mindenki, de az Istenhez hasonulás közelségében eltérnek az Isten gyermekei...

Bef.: Úgy kell gondolkodni: tudni kell az **ÉN** végnélküliségét és értékelni kell „az én” nagyszerűségét. – Atya az Isten és fia az ember!

10. beszéd: Az élet végnélküli birtoklója: az én

Bev.: De hová tör a legtökéletesebb földi teremtmény, az ember, az „én” élete?... Visszaível-e a földbe, amelyből vétetett, vagy beleszökken az „atyai világba”, melyből küldetett?... Az biztos, hogy a „küldetés” – „hazavárás” jelent. De kérdés marad: hogyan éli „otthoni” életét a földi zarándokutató befejező ember? -Nehéz probléma, de a kinyilatkoztatás fénye elsegít az akadályozó szakadékok között.

1. Magával viszi életének minden kincsét.

Az élet egyszerű összefogása: gyűjtés és kibontakozás. Ennek eredője: minden tett, gondolat az **enyém**. Jó és rossz!... Örök kísérek? – Hogyan áll ez a valóságban?

a) Eltemetheti – a múlt bűneit. Ez az alaphang boldogító evangélium. Már előrefutamozza Izaiás: „Ha bűneitek olyanok is, mint a skarlát, fehérek lesznek, mint a hó” (Iz. 1,18) és Mikeás: „Ismét irgalmaz Ő majd nekünk; leveszi rólunk gonoszságainkat, s a tenger mélyére veti minden bűnünket” (Mik. 7,19). – Majd boldogítóan hirdeti meg a Mester: „Akinak megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyer...” (Jn 20,23). Ennek értelme: amit vétett az ember, azt a földre szálló kegyelemmel megbocsátja az Isten (Mária Magdolna, a jobb lator stb.).

b) Kivirágoztathatja – az élet értékeit. – A múlt temetésénél azonban nagyobb kegy az isteni élet kivirágoztatása. Alapja: a kegyelem. Élő példái: az evangéliumi emberek... Mai példái: a megtérők és isteni életet élők... Nézz körül: tömjénben látod őket!!!

2. És személyes tudattal éli teljes boldogságát.

Mi rejtőzik ebben? Van elméleti eldöntés és életértéki megállapítás.

a) Elméleti probléma – a személyiség fennmaradásának kérdése. Ez az életpszichizmus problémája. – Megoldását kínálja: az Evangélium, és semminemű vigaszt nem nyújt a szkeptikus elködösödés...

b) Valóságos élettartalom: a személyes élet boldog fennmaradása. Ezt igényli – az alanyi élet. Ezt igényli – az alanyi munka. Ezt ígéri az Úr Egyszülöttje.

Bef.: Itt az „én” végnélküliségének felbecsülhetetlenül és mérhetetlenül nagy szeretet-ajándékáról szoltunk néhány szót. Éppen ezért igen nehéz méltóképpen értékelni gondolatfűzéseinkben. Talán azonban röviden így lehetne tételbe fogni az **ÉN** értékét: Istentől küldött élő alany, aki Istenhez térve

marad – örökre! – boldog **élő alany!**

B/ Micsoda a „közösség”?

Itt most az „én”, az „életsziget”, a „kiemelkedő életem”, az **egyedi ember** életértékelése után az **emberi közösség** értéke, jellege és egymáshoz kapcsolódása lesz a tételek tárgya.

Mik olvasandók? Az élen említett szociológiai műveken kívül **elmélyítheti** tudásunkat a **fajról** szóló **Günther, Fischer, Bauer fajelmélete**. Továbbá: az **öröklés** és **fejlődéstan** iratai. Végül a **keresztény** gondolatnak Szt. Ágostonnal induló: „De Civitate Dei” stílusú művei. Itt olvasmányoknak ajánlható még: **H. Lhotzky**: „Az emberiség jövője”, **Palante**: „A szociológia vázlata”, **B. Croce**: „A szociológia módszere”, **Emerson**: „Természet, ember, társadalom”, **Ottlik**: „A marxizmus társadalom-elmélete”, **Le Bon**: „A tömegek lélektana”, **Marczell**: „A katolikus nevelés szelleme”.

1. beszéd: Egyedül vagyok-e a földön?

Bev.: Az „én” feltároló nagysága után kérdéssé lesz: magam vagyok-e a föld ura és milyen a többi embertestvérről az élet viszonylata? – Ez a kérdés a közösség, az emberi társadalom nagy keretét akarja vizsgálni és az ebben való elhelyezkedés mikéntjét akarja értékelni. – Mit észlelek a magam körében?

1. „Én” mellett sok más „én” mozog.

Ez a megállapítás elemi és tapasztalati.

a) A család körén túlterjedve az emberek gyűrűje von körül. Ezek a gyűrűk: a család, a rokonság, a munkaterületen együtt dolgozók, város, nemzet és emberiség... Ezek felé ez a regula: a szolgálat kötelessége **egyetemes**, de az intenzitás kifelé való távolodás arányában – **a közvetlen tevékenységben** fogyó. De ezerszer ismétlődő, hogy a **közvetlen** és részleges tevékenységben való ténykedésről van szó, mert életünk egésze az egész emberiséget szolgálja!

b) A gyűrű egymásutánja pedig **gyűrűsor**, amelynek a többi „én” is a központja. – Ezt úgy kell értelmezni, hogy minden egyes embert körülveszi az a sok és szélesedően kitolódó koncentrikus gyűrűsor. Ezért minden ember központ és mindenkit szolgáló isteni követ is.

2. És a sok „én” egymás körül mozog.

Ennek értelme ilyen formán magyarázandó.

a) Közelemben él és dolgozik az emberek nagy csoportja. Ezek **észlelhetően** körülöttem mozognak. Azért ezeknek felém áramló munkája könnyen észlelhető; sőt ezek iránti áldozatos életem is megfigyelhető (Pl.: a család, az együtt dolgozó munkások **kölcsönös szolgálata** lemérhető!).

b) De a tőlem távollevők is az én életem javán fáradoznak. – Hogy értem? Gondolj egy **ruhadarabra**, vagy egy reggeli **kiflire**... Részletezd csak: hány emberi kéz tevékenykedett, hány ember éjjel-éjjel, míg felöltötted a ruhát, vagy elfogyaszthattad a reggelidet!... (Részletezendő: a birka-legeltetés, a nyírás, a mosás, a szövés, a szabó munkája... A földművelő munkája, a malom, a pék, az éjszakai sütés, a kihordó, a szakácsné stb. stb.). – Ez is azt mutatja: az „én” körül az emberek tömege dolgozik és **áldozatosan** fáradozik.

Bef.: Nem magam vagyok a föld zarándoka, hanem sokan törünk az életcél felé. – Az igazság ez: mindenkinek legnagyobb értéke az „én”, de mindenkinek kölcsönös szolgálója is az „én”.

2. beszéd: Minden egyes ember önmaga „én”-je

Bev.: Bevezetésül azt kell megismételni, hogy még a közösség értelmezésénél sem szabad háttérbe szorítani az „én” jelentőségét. Az életkörök központja: az „én”. – Ez az előző pontok megállapítása. – Itt azután úgy kell a fokozati fejlődést bemutatni, hogy a **közösségi szolgálat mellett** is központ, **kiinduló és visszaörvénylő** lesz az „én”. – Hogyan kell ezt értelmezni?

1. Mindenki önmagát értékeli és értékesíti.

Persze, itt a tevékenység **ténye, módja és célja** értelmezendő. – Figyeljük csak meg ezt a hármas életregeztést...

a) Az „én” tevékenysége magából a lélek tudattalan és tudatos világából gyökeredzik. Az „én” a világ felé fordul, a világot alakítva „áteremtő”, a világ törvényeit értelmező és a Végtelent megismertető alany.

b) Az „én” tevékenységének módja: munkával, belső erőfeszítéssel alakítja a világot és önmagát (Pl.: testi munkák és lelki munkák magyarázandók!).

c) Az „én” tevékenységének célja pedig végül is **befelétörő**, vagy **visszahajló**. Az életmunka célja – az „én” gazdagítása. Akár anyagi, akár szellemi kincsekre gondolok. Még akkor is az, ha kifelé törve szórok. Még akkor is az, mégpedig azért, mert így **lélekben gazdagodom**; sőt még földi és immanens módon gondolkodván – a jótetteim visszatérését várom... – Igazság ez: az „én” önmagát szolgálva szolgál az élet zarándokútján.

2. Mindenki mindenkinek testvéri kapcsolatát keresi.

De a szolgálat vonalán az is észlelhető, hogy törtető és áldozatos munkájával a környező „mások” szeretetét és feléje forduló áldozatosságát szorgalmazza. – Mit jelent ez?

a) Minden **kifelé való életkinceszórás** – az életkeretünkben mozgók szeretetének megszerzésére tör.

α) Do, ut des. – Ez az emberi lélek egyik alaphangja! – Csak arra gondolj, hogy ezt a **lelkiekre** (szeretet jóság stb.) kell **kitágítani!**

β) Do, ut charitatem reddas! – Ez a másik alaphang. Csak figyeld meg: ezt a **legnagyobb értéket** igényli és ezért mindent megtesz az ember. De jól jegyezd meg: ennek **lélekszeretetté** kell nemesednie!!

b) Minden **kifelé való szórás** – valóságos gyűjtő felhalmozás. Mert igaz, hogy „százszorosan adatik vissza” minden jóság adta életkincs. – Persze, el kell némitani a pesszimista hollók károghatását! „Kérem, én adtam, szerettem és mit kaptam?”... „Gyalázatos bántalmat”... Igaz ez? Lehet, hogy igaz! A Mesterünk életében **teljesen igaz**. – De az következik-e ebből, hogy **ne** adj, mert **nem adnak**? Nem! Nem! A Mester élete áldozat lett mindnyájunkért, a mi szenvedésünk **későbbi időben** kap viszonzó szeretetet – a jóságok szórásáért. Pesszimista testvér! Kevésbé higgy **magadnak**, mint a Mesternek és apostolának. Egyik ezt mondja: „Szeressétek ellenségeiteket, (tegyetek jót haragosaitokkal) és imádkozzatok üldözőitekért (és rágalmazóitokért); (Mt 5,44) és: „ha ellenséged éhezik, adj neki enni; ha szomjazik, adj neki inni; mert ha így teszel, égő paraszat raksz a fejére” (Róm. 12,20).

Bef: Mi tehát az ismét előrobbanó életigazság? Önmaga életgyönyörűségét szolgálja – még szociális munkájában is az ember?

3. beszéd: Az „én” bontakozásának állomásai

Bev.: Honnan ered, milyen bontakozást tár elénk és hová tör a tökéletes kialakulás? Ez a nagy kérdés ilyen formában is felvethető: mi az eredetető forrás, mi a sodródó szolgálat és mi a végső kiteljesülés? -Próbáljuk magyarázni az „én” életét (nézhetjük a **magunk életét!**) és ebből vonjuk le a magunk számára hasznos következtetést.

1. Törzsből ered az „én”.

A tapasztalat tanítja, hogy törzsnek szülőttei vagyunk. Csak vizsgáljuk részleteiben, hogy honnan eredünk.

a) Östörzsünk: az Isten. Ez a törzs az égiekre utal és így égiek birtokállományában részesít (Pl.: magyarázandó az ember szellemiségének ereje és ezzel a „végtelen Törzs”-be való kapcsolódása).

b) Közvetlen törzs: a család törzse. Apám - anyám életszentélye az én születésemnek életfészke. Ez a törzs visszanyúlik a további szülők során és belekapcsolódik az emberteremtés legősibb mozzanatába... Így tehát: Istentől és emberpártól születtem.

2. Terebélyes „fává” szélesül... De az „én”-re, reám is áll, hogy nem pereg le teljesen **elszigetelten** az ember földi élete.

a) Életszentélyt alapít az ember. - Figyelem! A papi élet is – életszentély teremtés és életszolgálat; csak hogy ennek lényege: **generatio vitae supernaturalis!**

b) „Élő családfává” terebélyesedik az egyéni ember.

α) Maga is életteremtő létszen.

β) És saját élete is a jövő törzsével alakul. Belőle ered a jövő nemzedék (Figyelem! Ez lelki vonalon is igaz ám!).

3. Egymás segítésében „embererdővé” szélesül...

a) Így: minden ember **egy fa** az életben. Ezek azután talentumok szerint más és más „élőfát” jelentenek...

b) Így: minden egyes „élőfa”, egy-egy ember, de az **emberiség erdejében**. – Ez az „életerdő” pe-

dig – az Isten földi kertjévé nemesedik...

4. És végül egyéniségének teljességében fennmarad.

A fontosnál fontosabb gondolat azonban így szól: az „én” születése életrelobbanás, és az „én” végnélküli fennmaradása az életrelobbantó égi Atya legnagyobb adománya.

a) Magyarázandó – az örök élet ténye. **Igényli:** az ember (mindenki életet akar), **megadja:** a Mester: „Én vagyok a föltámadás és az élet; aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog. Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,25-26).

b) Magyarázandó – az örök élet belső tartalma. Itt emberi észre ez az igazság: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1 Kor.2,9). De ugyancsak az emberi életnek mikéntjére ez az isteni kinyilatkoztatás: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20) és: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). De: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: „Állomások” és „végállomás”?... Összefoglaló igazság: Istentől jövünk, Istennel dolgozunk és Istenatyához térünk!

4. beszéd: A relációk ténye

Bev.: Az elszigeteltség és egybefonódás kérdésével kezdhethetjük. Megállapítható: a nagy természet a **relációk mérhetetlenségét** tárja elénk. – (Fejtegetendő az élettelen anyagi, a növényi és állati kapcsolatfajták változata). – És ez hogyan áll az emberre?

1. Ő is része és függvénye a nagymindenségnek.

Így tehát reá is áll a „relációk törvénye”. – Ő is beletartozik a nagymindenségbe és így ő is kapcsolatban áll a mindenség részeivel. – Ez pedig miben áll? Összefüggésben áll a nagy természettel. Egyszerűen abban, hogy dinamikus.

a) Kap az ember a természettől. **Testét**, mint a lélek házát. – **Táplálékot**, mint a „testház” fenntartóját. **Munkaterületet**, mint az emberi élet küzdőterét. – És a lélek? A lélek felé fordulva, **kap életproblémát**, hogy ezzel is küszködjek az ember. Olyan életproblémákat, amelyek oldozgatása boldogabbá teszi az embert.

b) Ad az ember a természetnek. De mit ad neki?

α) A testi erőinek javát. Arra, hogy azzal a természet rejtett erőit felszínre hozza (bánya, növényi és állati élet értékesítése...), valamint törvényeit értékesítse.

β) A szellemi erőinek reá sugárzását neki kínálja. Itt a rejtett fizikai törvények és élettani törvények leleplezéséről van szó. Továbbá arról, hogy ezek az igazságok tervszerű felhasználásával az élet-tökéletesítést eredményezzék (gravitáció, vizek helyzeti energiái, atomerők stb.)...

2. De a nagytermészet igen sokban az ember függvénye.

Itt ismét az alanyiség tétele magyarázandó. Így azután elemi igazságként áll elénk: az **örök Alany**, az Isten a **teljes függést** hordozó és a **véges alany**, az ember a **részleges függést** hordozó. Ennek az **utóbbinak** részletes magyarázata úgy adandó meg, hogy szem előtt tartott legyen az ember nagyszerű rendeltetése és életértéke.

a) Az ember „birtokában tartja” a nagy természetet. De mit jelent ez a mondat?

α) Birtokban hordozza – fogalmilag.

β) Birtokolja – a törvényeinek felismerésében.

γ) Birtokolja – a felhasználás és értékesítés erejével. Mi tehát a végső igazság? **Lélekbirtok-állományunk a nagy világ!**

b) Az ember változtatja, „újjáteremti” a nagytermészetet. Ez is hatalombirtoklás.

α) Ennek gyökérzete: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette...” (1Móz. 1,27). Tehát: isteni rendelkezés. – Ezt a rendelkezést valósítja az ember – minden erőfeszítésével (bányákat tár fel, értékeket alakít át, törvényeket leplez le és azokat igába hajtja, kultúrát teremt stb. stb.). Ennek az uralomnak valóságga válását mutatja az emberi élet.

β) Ennek eredménye – a nagytermészet „újjáteremtése” és „megnemesítése”. – Hogyan értelmezendő? Az ember uralkodó ereje az igájába hajtott természetet – a törvények erejének leleplezésével egészen átalakítja. – Itt a döntő szó az **ember alanyiségán** pihen.

Bef: Mi tehát a reláció ember és világ között? Az ember mint a „világ része” alakul a világ behatásai alatt, de a „nagytermészet” mint **tárgy**, állandóan változik – **az alanyi ember uralma miatt**.

5. beszéd: Az ember is a relációk függvénye

Bev.: Az előző beszédben arról volt szó: a nagymindenség része, tehát függvénye az ember; de utána magasra emelve őt erősen és diadalmasan hangsúlyoztuk: a nagytermészet sokban az ember függvénye. Ebből most sem vonunk le semmit, de a túlzásba hajló **önfelértékelésnek mérséklésére** - számot akarunk vetni az **emberre ható** és a **közösségből reánk háramló káros hatásokkal is**. – Mik ezek és hogyan „hatnak”? Figyelem! A hangsúly: itt az **emberek közösségből** fakadó hatások magyarázatára szorítkozunk.

1. Mik ezek?

Röviden – a **személyes kapcsolatok** káros tényezői. Itt – kivételesen maradjunk a negatív oldalon, mert hisz eddig mindit a pozitív fejlődés tényezőit vizsgáltuk.

a) Rossz otthoni környezet. – Ez is negatívra értelmezendő. Mit rombol?

α) Nem engedi kifejlődni a jó hajlamokat.

β) Teret kínál a rossz bontakozására.

γ) És így a belső önuralom helyett a lelki ellanyhulásra vezet.

b) Rossz baráti környezet. Ennek is igen sok pozitív nyomát láthatjuk, természetesen negatív értelemben.

α) A „kisebbik” - „játékszerű kitanítása...” (beszéd, tréfák és illetlen cselekedetek).

β) A „nagyobbak” – klikkszerű „szövetségeinek” megszervezése. – Jelszó: „tartsunk össze a rosszban!”...

c) Rossz szellemi környezet. Ez arra a légrétegre vonatkozik, amely az olvasmányok (ponyva stb.), iratok, mozik és silány, értéktelen színdarabok, kabarék és egyéb „szórakozóhelyek” világából áramlik a lélekbe. – Valójában itt is személyes hatáson át hatnak ezek a „tárgyi rosszak”, mert a „közösség léhasága” terjeszti az ifjúság között ezt a lélekmélységet.

2. Hogyan hatnak ezek?

Itt a mód kérdéséről van szó. – Vajon elméleti marad-e a „rossz ismerete”?... Sajnos csábítóan vonzó, mert átfutólag érzelmi és érzéki örömeket keltő. – Hogyan hatnak tehát?

a) A közvetlen és állandó erejükkel. Figyelni kell arra, hogy ezek szava, vagy ingerlő jelentkezése – érzéki örömeket kínálnak, vagy valóságban nyújtanak. Erre pedig hamarosan felfigyel az örömeiket igénylő fiatalság.

b) „Oktató” és „példát adó” rombolásukkal. Ez pedig azért van, mert az „ilyen tudás fájának gyümölcse” csillanó és sokat ígérő jelentkezésével hamar elragadó. – Az ellenható intelem – jórészt **tilalom**. Ettől pedig fél és inkább a másik felé húz az ifjú.

c) Beivakodó szellemi mérgezésükkel! Ez azt jelenti, hogy a sokszor kínált, „mások is így teszik” gyengítő tana, „nem árt ez” ezerszer ismételt tétele, „csak ízeleld meg, majd később magad is akarsz” buzdítás hamarosan leveszi a fiatal embert a lábáról... Pedig ha tudná, hogy mi lesz a végeredmény?!... Pedagógus! Itt azután résen kell ám állni!! Metódus: **barátja légy az ifjúságnak!!!**

Bef: A „jó családi otthon”, a „jó barát”, a „jó szellemi légkör” – Isten áldása és a személyes életkapcsolat **éltető ereje!** Ezt keresd és a másikat kerüld! – Nevelő! Te pedig **baráti lélekkel** erre segítsd a küszködő ifjút!

6. beszéd: A közösség egybecsendülése

Bev.: Most az a kérdés: mily közösségben élünk és hogyan kell ezek élet egybecsendülését biztosítanunk? – Végül is arról lesz szó: hogyan élhet olyan életet az **emberszemély**, hogy élete az **egész emberiség** szolgálatába szegődjék? Ez pedig azért kérdés, mert az egy törzs, egy nagy terebélyes „életfa” minden sejtje az egésznek is szolgálata. – Hogyan függ össze egyén és **egyetemes emberiség**?

1. Összetartoznak – a törzs és család keretén át.

Az emberi élet családon át köszönt be a mindenség valóságai közé.

a) **Élete** tehát innen ered, itt bontakozik és innét száll az új életszentélybe. – Ez az eredet, alakulás és elröppenés fix pontja. Ezért a vett adományok kincsesládája.

b) **Szolgálatának** első vonala is ide köti (szülők, testvérek, rokonok stb. szolgálata). – (Érdemes

volna emlékebe idézni: „Öten voltak” c. mozit!). – Sőt a **jövő szolgálatra** való felkészülés itt perreg alá! Végül **innen** száll **oda** (a jövő család!), ahol életének **kiteljesülő szakaszát** fogja élni. Itt valósul ugyanis a „szent harmadik” életével az egyéniségek sokszorosítása.

2. Egybetartozunk – a nemzet szélesebb keretén át.

Az élet második nagyobb kerete: a nemzet. – Mi ez valóban?

a) Van ebben vérségi kapocs. Ez jórészt – testi (Itt érinthető: a faji kiválóságok, a faji életben jelentkező nagy értékek és egyes nemzetek kivételes elhivatottsága).

b) De van ebben „sorsközösségi” egybefonódás. Ez már magasabb rendű egybefonódás. Ez valóban – lelki egybetartozandóság. Olyan lelki egybefonódás, amely az egységes múlt örömeinek, fájdalmainak, kulturális életének, viharos történelmének, vallási egybetartozandóságának és **közös élménykomplexumának** eredője. Ez a valóságos egybefonódási gyökérezet, amely azután egymás szolgálatának ütemét és feladatát is követeli.

3. **Összetartoznak – az egyetemes emberiség legszélesebb keretén át.** Az „egy ősszülő”, továbbá „egy földi zarándok otthon”, végül „egy Isten fiait váró örök otthon” – eredet és cél szemszögéből- **egybefogja** mindazokat, akik „**Isten atyóságában Isten fiainak és egymás testvéreinek**” hivatnak. – Az emberiség tagjainak tulajdonképpen ilyen hármasság „keretben” perreg alá és teljesül ki élete. – Kérdés tehát: milyen szolgálatot vár az **emberiség** egyetemessége az egyéni **embertől**?

a) A **földi közösség** elsősorban igényli a közös életigények készséges szorgalmazását és hűséges elősegítését (Pl.: anyagi és lelki kultúra!). – Itt a hármasság életkeret két földön érvényesülő szolgálatáról van szó.

b) Az **örök élet közössége** pedig a lelkiek felébresztését, gondos ápolását és szorgalmazását követeli (Pl.: erkölcsi és természetfeletti életnívó emelés – közös emberi kötelességünk! – Ez ugyanis az egész emberiség megemelője!).

Bef.: Ilyen módon kell nézni feladatainkat, amelyek az egybefonódás gyökérezeti egységével követelik áldozatos munkánk végzését. – Itt is jelszó: egy mindenkiért és mindenki az egyesért!

7. beszéd: Az életközösség megosztása

Bev.: De egységes-e mindenben az emberek élettartalma, életkörülménye, életnívója és életigénye? – Mindez az elinduláskor hozott talentumoktól és az élet adottságaitól, minőségétől függ. Éppen azért a nevelés érdekében a megosztódottság hatóinak erejével kell számolnunk. – Vizsgáljuk meg most a valóságos elkülönülési tényezőket.

1. Megoszlunk – talentumkülönbségi, faji, nemzeti eltérésekben.

Vizsgáljuk csak egyéni élettartalmunkat. A születéssel hozottakat és szerzeteket!

a) Mások a testi – lelki talentumaink. Ez – **egyéni** különállásunk alapja. Mások a tehetségeink, mert más és más a hivatásunk (praedestinatio vitae!).

b) Mások a többeket egybefogó faji kiválóságaink. Ez a **faji** különállásunk alapja. Bár ez a kérdés nagyon vitatott, de a valósága azért vonódik kétségbe, mert a túlméretezett és sivárul „kihasznál” faji előnyök szörnyű politikai kilengésekre adott alkalmat.

c) És mások a nemzeti „sorsközösségünk” szarmazó kiválóságaink. Ez a **nemzeti** különállásunk alapja. Ez is így magyarázandó: van **nemzeti élethivatás** is! – De csak tudomásulvétel a kötelesség (bármelyik alap)? A feladat ilyen jelszóba tömöríthető: minden egyes érték a közös életet szolgálja!

2. Megoszlunk – gazdasági eltérésben.

Itt a földi kincsek, birtokok, életfeltételt biztosító gazdasági elkülönülések fejtegetendők.

a) Van „latifundiális”, „pénzarisztokratikus”, „kommerciális” gazdasági keret (értelmezendő!).

b) Van „kisiparos”, „kiskereskedő”, „kisbirtokos” stb. gazdasági keret (értelmezendő!).

c) Van szellemi munkából élők csoportja (értelmezendő!).

d) Van teljesen fizikai munkából élők rendje (értelmezendő!). Ez itt – **a van** rendje! De nem szabad, hogy ilyen legyen – **a lesz** rendje! Ez lehet **fejlődési élvonal**, de nem állítható, hogy ez lesz a **tökéletes életkeret**. – Épp ezért kérdezzük: vajon csak megállapítás, vagy helyeslendő életforma legyen a mondottak serege?... Nem! Nem! Mint előbb is, úgy itt is vonjunk le egy feladatot. A most levonandó életjelszó: kiegyenlítendő a szociális eltolódások! Vagy így is fogalmazható: mindenki jogosan követeli részét a közös életkincsekből!!

3. **Megoszlunk – kulturális különülésben.** Ezek a **tények** le nem tagadhatók. Azért így értelmez-

zük valóságukat.

a) Igényeink is eltérők. Mégpedig attól függően, hogy milyen belső fejlődésen akarunk átmenni. Aki csak anyagi síkon akar maradni, annak életigénye a földi jólét.

b) Az életté alakult világunk is elhajló. Van kultúrálatlan életkeret (pogány népek!), van emelkedő (civilizálás alatt álló népek) és van magasszintű életkeret (kultúrnépek).

– De itt is kérdezhetem: vajon elégséges-e a fentiek elméleti megállapítása? A felelet itt is tagadó.
– De a tagadó felelet így fogható állító jelszóba: a népek kulturális emelése embertestvériségünk szent feladata!

Bef.: A befejezés legyen: összefogó oktató irányítás. Mi legyen tehát a teendő? – Minden erő megfeszítendő, hogy az embernyi ember **öntudata**, továbbá kulturális, esztétikai, erkölcsi és vallási **élete kiteljesüljön** és így az „**isteni ember életének**” **legmagasabb szintjára emelkedjék!**

8. beszéd: Az életközösség egybecsندítése

Bev.: Folytatandó az előző beszéd befejezése. Mégpedig egész gyakorlatian és részletesen. – A kérdés így vetendő fel: hogyan tudnók mi, az ifjú diáknép, szolgálni a közösség egybecsندülését? A lényeg azonban mindig az, amit az előző befejezés mond: szolgálni a közösséget, hogy emelkedettebb legyen az emberszemély! Figyelem! **Csak** a közösséget szolgálni – „ideológiai”, közösséget **is** szolgálni – teológia.

1. Az ellentétes életalakulatok hangoskodó szidalmazásával?... Ez – a „gégészek” hordóhangja. Így tehát **nem** lehet a helyes módszer alkalmazása.

a) Ez a felületes hangoskodás lehet – más életvonalak **ócsárlása**... Óvakodj tőle! – Hidd el, hogy a rosszakaratú, vagy jóakarátú ember is **tévedhet**: „Sőt eljön az óra, mikor mindaz, aki megöl titeket, azt hiszi, hogy szolgálatot tesz Istennek” (Jn 16,2). – Sőt **egyoldalú** látása miatt csak – lát (Lásd: Buddha esetét – az elefánt és a vakok beiktatásával. Mester I.: 102.lap).

b) És lehet – „reformerek” hangoskodása. Ezt sem ajánlom. – A „nagy reformerek” tulajdonképpen – „**tervgyárosok**”. Óvakodj tőlük! A tervek **lehetőségek**, a tettek – valóságok!!! (Pl.: Alkantarai Szt. Péter ezt mondta „reformtervek gyárosának”: reformáld meg **önmagadat**, mint én tettem és akkor már a sok beszéd helyett **ketten reformáltak leszünk**... – Jelszó: hang és dobverés csak árusok hangoskodása, tehát kerülendő!

2. Az életigazságok tanításával? Ez sokat segít. Mégpedig azért, mert ebben benne rejtőzik a **szellem erőivel való meggyőzés** ereje. – És ezt hogyan valósítsd meg?

a) Az igazság **hirdetésével**. Ez csak annyit mond: légy bátor az életigazságok megvallásában! Légy az **kifelé** is, aki vagy **befelé!** (Pl.: ne légy víz, mely alakot változtat... ha korsóba kerül... ha lávóba kerül... ha földre ömlik... Mindig más. – Másik példa: kaméleon...).

b) Az igazság **magyarázó tanításával**. Ez már azt jelenti, hogy értelmezve, magyarázva próbáld diadalra juttatni álláspontodat (beszélgetés, magyarázat, finom vita stb.). – Ennél a pontnál ügyelni kell a következőkre is:

α) egykorúak, vagy kisebbek között erősebb lehet tekintélyed és így a vitád hangja is;

β) de felnőttek között szerény legyen a **hangod**, bár erős lehet az igazságod! – A módszerre ügyelj!

3. De mindenekfelett - életet mutató példával.

Ez azután az igazán döntő és diadalra segítő „exempla trahunt”!

a) **Kicsiségekben** légy szeretetteljes. Vigyázz tehát arra, hogy ne **szóval** hívd fel magadra a figyelmet, hanem adakozó **tetteiddel** mutasd, hogy hogyan kell tenned! – Bízzál abban, hogy a **látottak** – sodrító hatalmat gyakorolnak! Ez a példa végül is **adakozás** lésszen! Életutánzási kegyet adományoz.

b) Így azután **nagy dolgokban** is szeretetteljes és adakozó lesz életed és példád. – Mik ezek a „nagy dolgok”? – Diák korodban ritkább eset, hogy áldozatot, esetleg életáldozatot kell hoznod... De ez is lehetséges (testi és lelki életmentés stb.)! – Amde felnőtt korodra ezt most készíted elő! – Igen sok alkalom kínálkozik erre. Gondolj a közös munkák **nehezebbjének, veszélyesebbjének** vállalására, a sok **lemondásra**, a **katonai szolgálatra**, a hivatásbeli munka **teljes** végzésére, erődnek feláldozására!... (Példa lehet: bármilyen köznapi életkeret odaadó betöltése).

Bef.: Végezetül ezt az igazságot vidd magaddal: szolgálod a körülötted örvénylő közösséget, hogy így is tökéletes, **szociális emberré** neveld önmagadat.

9. beszéd: A közösség az egyéni életnek Isten gondolta kerete

Bev.: A Teremtő Isten gondolata így lép elénk a kinyilatkoztatásból: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette...” (1Móz. 1,27). – De a születésnek további folytatása az embercsalád, amely az Isten adta természetben hordozza **életet szülő törvényét**. Már itt ki kell emelni: közösség az élet forrása, a föld széles területe és a rajta élő emberek közössége az élet körzete, természetes tehát, hogy egymás segítése az egyes ember válaszelelete. – Hogyan bontakozik ki előttünk ez a tétel?

1. Közösségből születünk.

Ez a legegyszerűbb tapasztalat, tehát nagy magyarázatra nem szorul. Legalább: látszólagosan így tűnik fel előttünk... Valójában azonban két nagy jelentőségű tételt hirdet számunkra. Persze, nem a tanítás hangjával, hanem a megfigyelés nyomán fakadó ismerettel!...

a) Az egyik így szól: **függő lényé** teremtett az Isten. Jelentősége: szüleink életének folytatói, tehát az ő életük hajtásai vagyunk. Nem magunk akarata a világba lépésünk, hanem az isteni tervnek emberéleten át való indításának vagyunk eredői. – Tehát Isten tervének vagyunk hordozói.

b) Tehát hálás lényé legyen az ember. Először Istennek, az életre Rendelőnek (ez: praedestinatio és praedilectio!). Másodszor szülőknek, az életre hozóknak! De azt is lehet érinteni: a szülők a testi és lelki életünk nevelői, gondozói és kibontói.

2. Közösségben is élünk.

Ez a közösség gyűrűzően vesz körül bennünket.

a) Legszűkebb gyűrű – a család (Itt magyarázandó: mit ad és mit igényel mi részünkről!).

b) Szélesebb gyűrű – a rokonság, nevelők köre, falu, város, nemzet stb. (Itt magyarázandó ez a sok „életszál”).

c) Legszélesebb és mindenkit egybefogó – az emberiség. Bár **egy család** tagja, mégis **egy nemzet** polgára és az **egész emberiség egységének gyermeke** az ember. (Itt magyarázandó az emberiség egysége).

3. És közösségbe térünk.

Csodálatosan szép az ember élete. Magamagát bontja színpompássá és embertestvéreit szolgálja áldozatosan. Marad tehát – egocentrikus, de létszen élete – heterocentrikus. – És mégis!... A végső törítésben arra tör, hogy **önmagának kevés voltát megérezve** – új „közösségben” éljen.

a) Alapítója létszen az új földi családnak. – Erre tör és ebben találja életének Isten jelezte tartalmát.

b) Tudatos tagjává létszen – Egyház – állam egységének. Ezek földi életkeretek; de feltétlenül igényeltek.

c) Sőt végső kibontakozásban tagjává létszen az élet örök birodalmának. Talán különösnek hangzik, hogy **ezt** a pontot is hangsúlyozzuk! Az elv ez: nem szabad engednünk, hogy az a kevés lendületet adó, könnyen elanyagiasító álláspont verjen gyökeret a lelkedben, hogy az **emberi élet a föld területére szorítkozó**. Az igazságok igazsága ez: az „Isten képe”, az ember elemi lendülettel tör az „Ősképhez”, az Istenatyához! Ezt az igazságot tehát **minden területen** értékesíteni kell.

Bef.: Mi tehát a „közösség”? Olyan isteni gondolat, amely a legtökéletesebb életközösségben, az „Isten örök házában” nyer „istengyermeki együttesben” tökéletes kibontakozást.

10. beszéd: A közösség összefogó törvénye

Bev.: A B/ résznek befejező tétele legyen: a közösségi élet alaptörvényének összefogó ismertetése. Mégpedig azért, hogy eleven lendülettel éljen lelkünkben és irányítson minden életrezdülésünkben. – Próbáljuk tehát tételbe foglalni a közösség törvényét, hogy részleteinek ismertetése után lelkünk tartalmává váljék. – Hogyan szól első és hogyan szól második része?

1. Az egyén a közösség kiszolgálója. – Ez az első rész.

Azt nem mondjuk, hogy az egyén a közösség **eredője**. Csak amazt: a közösség **szülöttje**. Mégpedig azért állítunk **csak** ennyit, mert a helyes elgondolás szerint: az **emberszemély** az **Isten küldöttje** és a **megérkezett isteni követ a családi közösség szülöttje**.

a) De ez az „emberszemély” a Küldő hűséges és hálás földi gyermeke. Épp ezért gyermeki szeretettel fordul is a Teremtő felé. – Lehet kísérletezéssel elszakítani az Úrtól, de mindnek ellenére oda-sodródik az Úrhoz. Ősi természetünk elemi lendülettel tudja az Istenhez tartozandóság tényét (Kant: „Kritik der practischen Vernunft”) és így ugyancsak elemi lendülettel éli hálás függő (Szeretettől füg-

gő!!) életét.

b) És ez az emberszemély az őt környező személyi keretek (szülő, rokon, nemzet, emberiség) hűséges szolgálója. – Felé fordul ugyan az ember az anyagi világ felé, de itteni szerepe alakítva szolgáljává tevő, a szellemi életben pedig szolgálatot adó.

α) Az **anyagi világ** csak **felhasználja** az embernek. Ezért az anyagi világ az emberi szellem lépéscsöze. – Sőt az is igaz, hogy az anyagi világ az emberi szellemnek átalakítandó „anyaga”.

β) De a **személyvilágot kiszolgálja** az ember. Az ember testi, lelki és szellemi erejét kifelé fordítva embertestvérnek kínálja. Lett légyen az megemelő, megsegítő, vagy szamaritánus munkává nemesedő. – Sőt a testi segítség mellett a **léleksegítés** is elemi kötelesség. – Jelszó: „birtokállományom – minden embertestvérünké”!

2. A közösség az egyén szolgálója. – Ez a második rész.

Itt a közösség szintén **személyi** kapcsolatokban értelmezendő. – Az anyagi világról elég annyit mondani, hogy visszautalunk a mai anyag 1. pontjának b. alpontja **α.** részére. – Hogyan szolgálja tehát a család, a nemzet és az emberiség egyéni életünket?

a) Egyik szolgálata így fogható meg: környezetet, anyagi életfeltételeket, jobbá és szebbé alakult világot, kultúrát és erkölcsi légkört, biztonságot és szabad életmozgást ad számunkra. – Mindennek célja: az egyéniség kibontása és az élet boldogságának megteremtése (Pl.: nem igaz Rousseau „megalapítása”, amely az emberi kultúrát az emberi boldogság gátlójának nevezi).

b) A másik szolgálata a **magunkra hagyatottság** gyengítő erejének megszüntetése. – Az igazi élettörtetés a belső léleklendület ütemétől függ. Ez az ütem pedig annál erősebb, minél biztosabb a célbafutás. A célbafutásnál pedig nagyon nagy jelentőségű az a biztató tudat: **nem egyedül harcolunk és nem magunk vagyunk.**

α) A többek együttesének tudata erőt ad.

β) A többek együttesének keze – segítséget nyújt. Jelszó: több szem többet lát és több kéz többet tehet!

Bef: Hogyan szól tehát a közösség élettörvénye? „Szolgálj a közösséget és szolgálóddá alázkodj a közösség”! – Mi tehát itt is az igazság? A „személy ember”, az „alany ember”, az „Isten fia ember” a teremtett élet központja és ura.

C/ Milyen a kettő dinamikája?

Itt most a két első rész (A és B) alapvetés-adása után a felértékelt „én” és „közösség” **egymásra hatása**, egymást nevelő, vagy meggyengítő tevékenysége fejtegetendő.

Pozitív és negatív szemszögből kell átértékelni, mert az **elhanyagolt kötelességteljesítés** rombol, a **végzett munka** pedig nevel!

Az előzőekben említett művek mellett most a következők olvasandók: itt nem sorolok fel könyvet, hanem olyan **gondolatköröket**, amelyek az „én” és „közösség” kérdéseiben való **helyes szolgálat** területén **értelmezendők**. Ezekről azután -egyes tételeket tekintve- külön olvasson az előadó, hogy **érdekessé** és tudást nyújtóvá tegye előadását.

Lássuk most összefoglaló rendszerben, hogy milyen **témák** vethetők fel és milyen **gyakorlati útmutatások** keresendők meg az idevágó irodalomban.

A kérdés gyakorlati fejtegetése az „én” és „közösség” helyes értelmezésére és élésére akar hangolni! Azért a következő ismeretekkel kell rendelkeznie az előadónak:

a) **Elméletileg** tisztában kell lennie a következő **lélektani** tételekkel: **az egyén szabadsága - a népek szabadsága** („Magna charta atlantica”), a szellem szabadsága – **a szellemek megfélemlítése** (írói szabadság, sajtó szabadság, gondolatszabadság, vallás-szabadság, ősemberi jogok!), **a politikai szabadság – gyarmati elnyomottság** (meghódítások, gyarmatosítások, kizsákmányolások, rabszolgaság), **erkölcsi, vallási szabadság – szellemi sötétségbe süllyesztés** (Pl.: erőszakos szellemi kényszerek alkalmazása – középkort is érintve! Idetartozik az erkölcsi élet veszélyeztetése: leánykereskedelem, prostitúció stb.)...

b) **Történelmileg** ismernie kell az emberi szellemek forrongó, sőt **forradalmi előretöréseit**, hogy az emberi jogokat kivívja.

Ezek **valóságos** tényei: a hódítók elleni **szabadságharcok**, a gazdasági és politikai **forradalmak**, a **vallásszabadsági** küzdelmek, a „**gazdasági harcok eszközei**”-nek ismerete (sztrájk, bojkott, szak-

szervezeti erő stb.); továbbá **az irodalmi, művészeti szabadság erőfeszítései**, a barbárság elleni **kultúr- és missziós** fáradozások... Persze mindez részletekbe menő és fokozatban felhalmozódó **gyűjtést, olvasmányt** és **emlékben őrzést** jelent. Azért ajánlható: a „*silva rerum*”!!

c) Ismernie kell **az emberiség előretörésének kultúrtörténelmét**. Ennek területe: az ősnépek kultúrélete és a népek fokozatos előrejutása. Mégpedig ilyen fokozattal: ősnépek anyagi kultúrája, lelki előretörése, társadalmi összeforrása, egyeduralmak hódolatosai, vallási igények és előretörései, a fokozódó politikai, gazdasági, lelki felszabadulási történetei, az egyes törzsek, népek társas szövetkezései, politikai harcai, ezek gazdasági és lelki alapjai stb.

De tudnia kell azokról az **újabb-kori erőfeszítésekről**, amelyet a **közösség érdekében** gyakorlatilag tesz az emberiség java. Ilyenek: az **ENSZ, UNESCO, BÉKE-egyesületek, Vöröskereszt** stb. Ezek jórészt politikai, gazdasági, kulturális kapcsolatok és szociális segítségkérdésével foglalkoznak.

Ugyancsak **értékelni kell** azokat a nagy jelentőségű **kultúr munkákat**, amelyek **az emberi szellem kincseinek** feltárásával (ásatások, történelmi tanulmányok, utazások, felfedezések stb.) foglalkoznak. Továbbá azt a nagy szellemi erőfeszítést, amelyet a könyvtárak, múzeumok, iskolák, kutató intézetek alapításában mutatnak; majd azokat a kimondhatatlanul értékes tudós, diák, munkás csere és utazási akciókat, amelyek az **emberiség tökéletesebb megismerését** és békés, szerető együttélését szorgalmazzák. – Ez az értékelés reávezet arra a **gyakorlati életformára**, amely nagyra becsüli **mások kiválóságait** és így kisebbiti a lebecsülés és gyűlölködés tüzét (Pl.: Nobel díjak, atomerők tudósai, mesterséges hold indítói stb.). Ez reávezet arra, hogy **az egyes népek** kiváló sajátosságait is értékeljük és így a „haza” és „internacionálé” kapcsolatát szellemivé alakítsuk. – Itt kell értékelni azt a gondolatot is, amely szerint a **kultúrértékek egyetemes** emberi kincsek és nem lezárolható **egyéni** birtokalományok.

Röviden ez annyit jelent: **olvasmányainkból el kell raktározni az idevonatkozó ismereteket és a „szellemi életszolgálat” mellett a „közösség” életének szolgálatába kell beállnunk.**

Lássuk most a kis vázlatokat.

1. beszéd: Alaphang: a gravitáció

Bev.: A fizika világában egyik alapvető törvény: a gravitáció. Ennek **fizikai értelmezése után** kérdezzük: vajon van-e ennek az egyetemes fizikai törvénynek reflexszerű jelentkezése az ember életében is? – Megfigyelő lelkünk kettős feleletet adhat.

1. Az egyed odahajlik -a közösség felé. – Ez az első felelet.

Az ember ősi természete: családi közösségből fakad, otthon melegében él és a nagy emberi közösség parányi tagja.

a) Az ember tehát elsősorban úgy hajlik a közösség felé, hogy **vár tőle...**

α) A családtól olyan elemi erővel, hogy a kapás elmaradásával elpusztul a csecsemő. Egyenesen: életfeltétel a kapás.

β) De az otthon is épp úgy kell neki. Mégpedig azért, mert nélküle nem fejlődhet ki testileg és lelkileg.

b) De az otthoni közösség kap is a beköszöntő új élettől... Persze itt nem a fizikai vonalon kell egyszerűsíteni, hanem a lélek szélesebb területén kell mozogni. Ez pedig azt jelenti, hogy a kisdéd és fejlődő gyermek élete a szülőknek örömet, reményt és életcélt hozhat.

2. A közösség életfeltételeket adva hívogatón „int” – az egyén felé...

Most már arra a közösségre kell gondolni, amely a családi kereten túl szélesedve kínálja javait az egyéneknek. – Miben áll ez?

a) Társas otthont biztosít. Lehet ez – az anyagi megélés és érvényesülés lehetősége. A közösség tanítat, kenyérhez, munkához juttat (Pl.: a munka joga; a megélhetés joga stb. mind **követelődzés** – a közösség felé). Lehet ez – a szellemi kiteljesülés lehetősége (kultúrnívó teremtés!).

b) Életbontakozásban segít. Mindaz az **adomány**, amelyet a közösség nyújthat, végül is az élet magasabb rendű kifejlődésének életkincse. A jobb társadalmi berendezettség, a kultúraltabb életszintáj, a magasabb rendű erkölcsiség olyan közösségi életkincs, amely az emberi élet finomságát szolgálja és így az egyén boldogságát fokozza (Itt reá lehet térni Rousseau téves elméletére!).

Bef.: Kölcsönösség kapcsolata az egész élet. – Jól mondják a bölcselők: a **relációk** a teremtett dolgok jelentős velejárói. – Egyik a másik függvénye.

2. beszéd: Alapdal: diadalba csendülő

Bev.: De az a munka, amely az egyénben jelentkezik, az gyarapodás és áldozatos odahajlás, a közösség részéről pedig felkínálkozó és segítő gyámolítás. Van benne sok önmagunkat szolgáló érték, de van benne sok áldozatos, önfegyelmet feltételező lemondás. – Kérdés: mikor lesz ez a gravitációs kapcsolat olyan, hogy állandóan lendületes és diadalba, életmuzsikába csendül?

1. Ez akkor kezdődik, amikor átlátjuk, hogy egyéni életünk a közösség televényéből táplálkozik.

Ez tehát – **megismerésen** indul. De ne higgyük, hogy ez csak elméleti belátás. Van ebben olyan felismerés, amely azután tevékenységre sűrgeti az embert.

a) Felismerem, hogy magam alakításán dolgozom. – Ez már olyan tudat, amelynek diadaláért érdemes dolgozni.

α) Rájövök azonban arra is, hogy veszek – a külső „életkeretek”-ből. Ez a reáutaltság érzését hozza és a magunk elégtelenségét igazolja.

β) Rájövök azután arra is, hogy életté teszem – a vett életkincseket. Ez pedig azért fontos, mert önalakításom feladatát kezdem érezni és így a belső munka fontosságát kezdem megvalósítani.

b) Felismerem azt is, hogy mások nélkül haszontalan az erőfeszítem. Ez nem „kisebbségi érzés”, hanem a kölcsönös egymásrautaltság érzete.

α) Magamat kicsinek tudom, de másokkal diadalmas lehet minden erőfeszítemem (szülők, tanítók stb.).

β) De öröme hangoló, hogy biztos a segítség. – Látom, hogy segítő karok fordulnak felém. Az emberszeretet – az alap. A segítő jobbnak nyújtása – a valóság.

2. Ez akkor tökéletesedik, amikor veszem és szórom javaimat a fejlődés érdekében.

De a „közösség” olyan módon is értelmezendő, hogy az olyan **életkört** biztosít, amelyben diadalmasabb lehet az életem.

a) Tehát nem úgy, hogy csak „jobb televényt” biztosítsak a **jövő nemzedéknek**. Magam is élvezője akarok lenni a jobb életkeretnek. Életszintáj emelés – **egyéni életemnek** is igénye.

b) Hanem úgy, hogy jobb, szebb és szellemibb életbontakozást nyerjek önmagamnak. (Téves az az elmélet, például, amely szerint **csak** a jövőért dolgozzék a jelen... Ilyen felfogás mellett lelankad az ember ereje, mert az egyéni élet boldogságának lendítőereje kihullik a lelkéből). A valóság az: akkor tud diadalba csendülően dolgozni az ember, ha a közösség emelése után boldogabb életmiliót teremt a társadalom (lakásviszonyok, megélhetés, kultúrelet, utazás, szórakozás stb.). Mindez kell ahhoz, hogy lendületes legyen az ember közösségi szolgálata.

Bef: Záró gondolat legyen: diadalba csendül az ember életdala, ha látja és éli a fejlődő életvirágzás színpompáját. Ezt pedig kitermeli a közösségi élet.

3. beszéd: Alaplendület: a szeretet kiáradása

Bev.: Ámde mikor észlelhető az előzőkben mondott dinamika, gravitáció és diadalmas lendület? Csak akkor, ha az emberi életet jellemző és felértéklő **szeretetáramlás** járja át egész tevékenységét (Ne felejtsd: Isten a Szeretet, az ember mint „képmás” is a szeretetben találhatja fel igazi életértékét!). – De kérdés marad: hogyan dolgozik a közösség világában az **élő szeretet**?

1. „Szeretet” az egyes ember lényeges jegye.

Ez a megállapítás abban gyökeredzik, hogy a nemes lelkek egyetemes életjegye – a szeretet birtoklása. Ennek a szeretetnek kisugárzó ereje kihat:

a) Önmagunkra. Az önszeretet helyes mércéje – az emberi élet kifejlesztője.

b) Embertestvérekre. Az embertestvér hozzánk hasonló teremtmény; felé fordul tehát az élet szeretete...

c) Az Istenre. Az élet Ura az Isten; felé fordul tehát szeretettel az ember.

2. „Szeretet” a közösségnek is életjegye.

Az emberiség egyeteme így fűződik össze:

a) Eredetben és természetben egyet alkot. – Mindnyájan az „égből” jöttünk; mindnyájan egyforma természetet hordozunk és mindnyájan égi célra törünk. – (Földi és égi célok magyarázhatók!).

b) Törtető lendületben – egyre törtetünk. Sőt a készséges életlendületünk is – alapvetésben – egy-

forma. – A jó elemi erővel ragad!... Csak helyesen kell megítélni a **javakat!**

3. „Szeretet” pedig egybeáramló az egyén és közösség világában.

Miben áll ez a szeretetáramlás?

a) Munkám javát adom – a közösségnek. – Igaz, hogy magam élek keresetemből, de a családon át a nagy közösségnek is juttatok egyéni erőfeszítésemből.

b) Életemet boldogító javakat ad számomra a közösség élete. – (Itt fejtegetni lehet: jogvédelem, életvédelem stb. kérdéseit. Sőt! Fejtegethető az egészségi védelem, a tanszabadság lehetősége stb.). – Ezek olyan kincsek, amelyek az egyéni élet boldogságát segítik és gyámolítják. Ez mind az emberszeretnek és megbecsülésnek együttes dinamikája.

Bef.: Példával fejezzük be az egészet. – A forrás feltörő vizei csermellyé, patakká, folyóvá egyesülnek és **együttes dübörgéssel** ömlenek a tengerek ölére... Hát az emberek előrerobbanó élete (születés!) nem így csatlakozik az „élettenger” felé törtető emberiség világába?!?

4. beszéd: Alaperedmény: a kölcsönös bontakozás

Bev.: A szeretet áradása és zuhatagozó előretörése azt az eredményt hozza, hogy „**életútjában**” feleleveníti és felerősíti az emberi életet. Legalábbis ezt szokták mondani azok, akik az **egymást segítő közösségi munkát** nagyra értékelik. – Nézzük csak meg: mi ebben az igazság és mi volna részünkről a feladatteljesítés?

1. Egymásba fonódó az élet előretörése.

Itt az a gondolat ugrik előre, hogy a **kölcsönösség**, a reláció olyan nagy kötelék, amely az egész életet, természetesen az emberi életet is áthatja. – Hogyan tárja elénk a kölcsönösség az életet szolgáló erejét?

a) Nézzük csak a kisebb közösségeket. Ide tartozik a család, az iskola... Ezek **élete és belső emelkedettsége** – a bennük élő gyermeknép emelkedése! – (De ziláltságuk a gyermek életziláltságát is hozza). Mi tehát a kölcsönös eredmény? **Tökéletesebb** leszen az **egyén** és emelkedettebb a **közösség**. Így tehát igaz: egyik a másik fokozója. (De az is igaz: egyik a másik destruálója!!).

b) De vizsgáljuk csak a nagy közösségeket. Idetartozik haza, emberiség... Ezek is úgy viszonylanak az egyénhez, mint a fentiekben idézett kisebb közösségek. (Itt azután alkalom kínálkozik a „hazafiság” és „nemzetköziség” értelmezésére. Fontos: mindkettő érték!). – Szeresd a hazát, mert „sors és életközösség”, de szeresd az emberiséget, mert Istenatyában „testvéri közösség”. – Mi lesz tehát az eredmény? Tökéletesebb lesz az egyes ember: szolgálatai nyomán, de gazdagabban adhat a közösség: a vett kincsek nyomán...

2. Egymásba fonódják az emberek áldozatos szeretete.

Mínt hogy ilyen szoros kapcsolatban van az egyén és közösség, azért természetes követelmény, hogy **egységes dinamikába** fonódják egyén és közösség élete. – Miben jelentkeznek ez?

a) Áldozatos, odaadó a szolgálatban. De gondoljunk először – a **kis közösségekre**.

α) Családban szeretetszolgálatot végezzen a szülő, gyermek egyaránt.

β) Osztályban is szeretetet tanúsítson egymás iránt a sok gyermek. – Vita, ellentét lehetséges, de a közös élet közös lemondást és simulást parancsol (Pl.: a Duna-hordalék kövei összezsugorodva – simákká válnak...).

b) De jelentkezni fog ennek a szolgálatnak **ellenértéke** – a visszafizetés állandóságában. – Most gondoljunk a **nagyobb közösségekre**.

α) A haza – boldogabb otthont biztosít. A „sorsközösség” vállalása – a haza szolgálata. De a haza olyan életbölcső, amely védelmet, életteret és boldogulást is biztosít.

β) Az emelkedett emberiség testvéribb együttélést biztosít. Ez a teljesen egybefogó közösség minden tagját boldogabbá teszi, ha a sok-sok egyén az **egyetemes emberiséget** szolgálja (Pl.: a tudomány hasznosítása az emberiség egyetemében élő egyest is boldogabbá teszi. – Épp így a művészi, etikai, vallási kultúra is!).

Bef.: Egyik a másiktól! Ez a tétel! -De mi a feladat? Egyik szolgálja a másikat! És mi az eredmény? Testvéri egységgé bontakozik ki az emberiség egyeteme.

5. beszéd: Alapmódszer: do, ut des!

Bev.: Ha igaz az előző **megállapítás és feladat-beállítás**, akkor álljon elő **részleteiben a mód-**

szertani megvalósítás. – Kérdezzük tehát: hogyan kell valóra váltani a kölcsönös **szereletszolgálat** nagy életfeladatát?

1. Minden javammal kifelé fordulva, tárulva állok.

Ez az **adás** teljes készsége. (Fejtegetessék itt a szűkkeblű elzárkózottság és az odaadó kitarulás! Hasonlat vehető a virágok életéből...). Mintha ezt mondanám néma szóval, de készséges lélekkel:

a) Ami az enyém, az a tiétek. – De mire vonatkozik ez? (**Elméletileg** itt a következők fejtegetendők, de **gyakorlatilag** a munka és bér viszonya érinthető).

α) Anyagiakra. – Földi értékeim ugyan enyéme, de teljes elszigeteltségben nem az enyéme. A közösség is lehet, ha annak szüksége van rá. Tehát **nincs abszolút magántulajdon!** (Fejtegesd!)

β) Lelkiekre. – Ez pedig azt jelenti, hogy ismereteimet és tudásomat is közölnöm kell. Azért birtoklom, hogy mások javára is értékesítem.

γ) Szellemiekre. – Itt pedig arról van szó, hogy az Istentől kapott kegyelmi kincsekkel is úgy kell sáfárkodnom, hogy másokkal is közölhessem tanítással és példával.

b) Ami az enyém, azt nektek kínálok. – Ez annyiban több, mint az első, hogy itt már a **készséges felajánlás** is szerepel! – Itt is kérdezem: mire vonatkozik ez? Ugyancsak arra a hármason, amelyben fentebb megállapítottuk:

α) Anyagiakra. – Készségesen adok a fölösből, a szükségesből és a kevésből is (ez a szórás fokozódó példája!).

β) Lelkiekre. – Itt is a **készségesen** van a hangsúly, szívesen tanítok, nevelek, szolgálok, mert embertestvéreim életében „életfényt” lobbantok.

γ) Szellemiekre. – Ez a kegyelmi világ **készséges** átsugárzása. Lelkünket töltsé be az a vágy: bár minden ember „Isten fiaként” élne a földön!... Ezen dolgozom és ezért imádkozom. (Itt fejtegetendő a lelki átfinomítás módszere! Mit tehet itt – a diák?...).

2. Lélekkapumat kétszárnyra nyitva, kifelé tárva állok.

Ez a **befogadás** lehetősége... Itt arról kell beszélni, hogy amilyen készségesen adok, olyan áhítóva várok és veszek. Ebben az rejtőzik, hogy **szerevényen** alázkodom mások felé, mert az **öngőgot** kivettem magamból. Mintha azt mondanám:

a) várom a töletek jövő szeretetét. Tehát **igényese** leszek a szeretetnek. Persze, nem érzésekre kell gondolni, hanem az életemet gazdagító **jó-sugárzásra**.

α) Lehetek – szegény; így a földieket várom.

β) Lehetek – lelkiekben gyenge; így fényt és erőt akarok.

γ) Lehetek – szellemiekben elhagyatott; így az Isten kegyelmi erejét várom.

b) Befogadva léletté alakítom a töletek vett életjavakat. Ez pedig arra utal, hogy dolgozó felhasználója legyek a kívülről vett javaknak. – Ezek a javak is hármason indítják egyéni munkára a lelket.

α) Anyagi életemet átalakíthatom a vett javakkal.

β) Tudásomat és akaraterőimet gazdagíthatom a másoktól vett lelki kincsekkel.

γ) És végül szellemi életemet a természetfeletti élet magaslatáig emelhetem -a kegyelem égi áradásával.

Bef: Foglaljuk örök igazságként életjelszóvá: **date et dabitur vobis!**

6. beszéd: És elfogy-e az adakozó egyén?

Bev.: Egyik pajtás egyszer csak ezt súgta a másiknak – hallgatván az állandó adakozás tételét – „de hiszen így **elfogy** az ember...” Feleljünk most erre azzal a csodahittel: az állandó adakozó – állandó gyarapodó! – De hogyan?

1. Elfogy – a gyertyaszál, mert elégeti anyagát...

Ez legyen a kiindulási hasonlat. De ez azért fogy el, mert anyagi érték és így nincs szellemi jellege. Sőt az is mondható, hogy még ez sem fogy el teljesen, hanem **átváltozik** fénné, energiává stb. („Energia megmaradásának elve”). – Ámde a szellem erői – a végnélküliség forrásából fakadnak (a lélek végnélküli!) és így – **megmaradnak**.

a) Minden tudás, művészi érték, erkölcsi és szociális vívmány, vallási átnemesedés – **átjut a népek életébe és közkinccsé lesznek**. (Pl.: tudományos találmányok – egészségi, kulturális, ipari, technika –, muzeális kincsek – világvárosi múzeumok –, nagy feltalálók, vallási nagyok stb.). – Így tehát

nem fogy el az, aki a népnek ad!

b) Minden „adakozó” az élet kis körében is (család, iskola, közösség stb.) **kiemeltebb** és így **magasabban értékelt** lészen! (Pl.: képeket, szobrokat alkotnak róla. – Emlékeiket „muzeálisan” gyűjtik: „Goethe szoba” stb. stb.). – Így **értékben és emléekben** fennmaradó lészen.

2. De gyarapszik az „embergyertyaszál”, mert visszkapja minden jóságát.

Abból induljunk ki: ami anyag, az elfogy, de a szellemi nagyság és szépség az adakozó szeretetben gazdagodást talál.

a) Először is – még az anyagi világban is **visszakap**. Gondolj először a megemelt gazdasági rendszerekre (szociális termelés, gazdasági szerződések, szállítás és anyagi értékcseré stb.). A magasabb rendszer magasabb életnívót eredményez. – (Magyarázandó: a kutató és szolgáló ember jobb életfeltételt biztosít az egyénnek, önmagának is).

b) Másodsorban a szellemi szórásért **visszakapunk** – szellemieket. Így azután egészen szélesen lehet fogni a kérdést.

α) Mit adhatunk az egyetemes emberiségnek? Tudást, szépséget, szociális előretörést, erkölcsi, vallási életet... Ezek **gyakorlatilag** tudományos erőfeszítések, irodalmi és művészeti kincsek, szociális intézmények, erkölcsi és vallási fényvetések... És ezek mik? Az emberiséget nevelő és emelő értékek. (Figyelem! Ezek alakulnak múzeumokká, könyvtárakká, intézményekké...).

β) Mit kapunk ennek a megemelt életnek kincstárából? – A saját életünk emelését és gazdagodását. Gondolj csak bemutatásokra, utazásokra, a népek művészetének megismerésére stb. (Olvasd el egy irodalom-, vagy művészettörténelmet! Micsoda távlat támad előtted arra nézve, hogy a szellem kap... kap... kap!). – Így tehát: gazdagodik az ember!

Bef.: Végül összefoglalva hirdethető: adva adj, mert kapva kapsz!

7. beszéd: Az „adó” – állandóan „gyarapodó”

Bev.: Most fokoztassék fel az előző előadás anyaga. **Ne csak tudjuk**, hogy **elfogyhat** az adakozó, hanem pozitíve **állítsuk**, hogy fokozatosan és csodásan **gyarapodó!** – De hogyan mehet végbe ez a csoda? Végbemegegy -a földi életben és végbemegegy – a végnélküli életben. Boncolgassuk egyenként, hogy **gyakorlatban** kövessük az „adakozó gyűjtés” **csodaművét**. – Hol gyűjt és hol érvényesít az adó ember?

1. A földi életben.

Első benyomás így szólna: minden tarisznya kiürül, ha sokat és sokszor osztunk belőle. De ez csak az anyagiassan gondolkodó ember „igazsága”. – A lelki és szellemi ember világában tökéletesen más a helyzet.

a) A lelki és szellemi életet élő ember – még a földi életben is- állandóan „gyarapodó”, ha állandóan „adakozó”. – Itt csak a „**gazdagodás**” lelki és szellemi **területét** érintsük! – Hogyan értelmezendő?

α) Lelki kincstárunk tartalma az értelmi, akarati tehetségünk, és ezek az osztandó életkincsek. – Közlési módjuk: tanítók és akarterő edzésre nevelék.

β) Szellemi kincstárunk tartalma a természetfeletti kegyelem, az ég megnemesítő, istenivé alakító adománya. – Közlési mód: Isten kérése, hogy ez a kegyelem legyen **enyéim** tulajdona!!!

b) A szellemi és lelki életet élő ember még szétosztó gesztusa mellett is – **felszívó** és **szebb életet alakító**. – Itt már a gazdagodó életkincstárnak lelki és szellemi **életté, szebb életté termelésének** gondolatát fejtegetjük (Pl.: nem múzeum az ember lelke, hanem vitaliter **bontakozó érték!**). Azért van így a földön: magunk alakítjuk magunkat és szóró adományainkkal nevelünk másokat. Leszünk tehát állandóan **gyarapodók** és leszünk – másokat tekintve – állandóan **gyarapítók**. – Tehát **csak** gyarapodásról van szó!!!

2. Az eget világában érvényesít.

Itt a célbafutás kérdése értelmezendő. Mégpedig így: az ember magával viszi **önmagát** – a teljes lélektartalom szépségével. Tehát: a lelki tartalom teljességét (Pl.: nem úgy, mint a pogány római hitte, hogy siclust és pogácsát vigyen Charon-nak és Cerberus-nak!). **Életed teljes hazatért életednek kincse**.

a) Tehát **ott** is a boldog sáfárkodó **élvezés** a tied. – Úgy értsd: a természetfeletti élet teszi lehetővé, hogy Istenatyád mellett éld életedet.

b) Tehát **ott** az Istenatyá közelsége és szeretetének „színről-színre való látása” és élvezése a tied. –

Látszólag: magad életének gyümölcseit élvezed, valóban pedig a végtelen Atya szeretetében találsz boldogságot. De ezt a jutalmat Isten adta kegyelmekkel **életté alakítás** után és alapján élvezheted.

Bef.: Mi tehát az igazság? A lélekszeretetet osztó és szóró ember boldog lesz a **földön** és Istent élvező lesz az **örök életben**.

8. beszéd: Az egyén a közösség nemesítője és díszje

Bev.: Most azután szélesítsük ki a tételt és az egyén felé forduló szóró ember állíttassék be, mint a **közösség felé** adakozó. Így is az fog elénk tűnni, hogy ez az életgesztus az emberközösség nemesítését eredményezi. – Tegyük azután kérdésessé: miben áll ez a nemesítés és hogyan végezze ezt a közösség kis paránya, az egyes ember?

1. Az egyén szolgálata – a közösség egyetemes célját segíti.

De miben áll ez?

a) A közösség élete az egyetemes kultúrelvet szintáján pereg alá. Aki ezt a szintját emeli, az a közösség igazi szolgálója. – És miben jelentkezhet ez az ember?

α) Az egyetemes „emberi” tiszteletében. Az ember-becsülés kincse magyarázandó (ENSZ, UNESCO, színes – fehér emberek...!).

β) Az emberélet megbecsülésében. Igaz jelszó ez: **az ember a legfőbb érték** (Pl.: nemzetközi embervédelem, egymást odaadóan segítő higiéniai, szociális támogatás, „Vöröskereszt” stb.).

b) A magas kultúr-, vallási és természetfeletti életszintáj az egyének munkájának átsugárzása. – És ez miben áll?

α) Az egyének emelkedett életének rezultátuma az emelkedett közösség (Pl.: minél több egy-egy népben a tudós, művész, életszent, annál emelkedettebb a nép élete).

β) Az áldozatos szolgálat pedig az egész közösség megemelése (Pl.: a nagy felfedezők és életútmutatók – az emberiség kincsei!).

2. Az egyes szolgálatának módja: a tehetségeknek a közös életbe való készséges és önzetlen beállítása.

Itt a szolgálat módjai vizsgálendók. – Szinte azt kell kérdeznünk: hogyan kell a közösség szolgálatába állnunk?

a) A hangsúly a **készségen** pihen. Az első mód tehát a lélek készséges odahajlása. Értelme: tudom és örömmel vállalom, hogy egyéni életem a közösségnek szolgálatába állítandó. – Jelszó: készségesen mondom mások segítségére: légy résen!

b) A hangsúly az **önzetlenül** nyugszik. Itt pedig az hangoztatandó, hogy nem **jogi mérce** és **viszszakövetelő várapozással** adom segítő kezemet. – Az biztos, hogy **viszszakapok** mindent; de ne tegyem életem elvévé: „visszavárok mindent!” – Itt szeretetszolgálatról van szó és nem „jogi ügyletről”, vagy érdekhajhászó „üzletről”! Az igazság ez leszen: így élvén emelője és díszje leszesz a közösségnek! (Lásd: a nagy feltalálók, tudósok, művészek, szentek...).

Bef.: Az emberi közösség tehát az egyedek munkáján át nemesedik. De csak akkor, ha **készségesen** és **önzetlenül** szolgál az emberegged.

9. beszéd: A nemesedett közösség az „adakozó egyén” visszafizetője

Bev.: De a magas életszintjára segített „közösség” elnyeli az egyén áldozatos ajándékait?... Ez olyan kérdés, mintha azt kérdeznéd: és a tenger **csak** elnyeli a forrás fakasztotta csermely és folyam dagályá alkotta víztömegeket?... Az életben harmat és eső is van, amely végül is a tengerek párájának visszahulló ajándéka... És az „emberközösség”? Csak néma befogadó?... Nem! Nem! Nem! – De ha **„nemcsak befogadó”,** akkor hogyan lesz az **„visszafizető”**?

1. Magasabb életszintjára emeli az egyén életét.

Ez már **visszafizetés**, ha valóban észlelhető ez a visszatérítés. – Hogyan észlelhető ez az életben?

a) Az első lépés az, hogy az újabb és magasabb életszintjára felfokozza: az ember igényeit. De hol észlelhetjük ezt?

α) Anyagi kultúra vonalán. A barlang helyett lakóházat, a kovatűz helyett villanyfényt, a kőszén helyett atomenergiát igénylünk...

β) Lelki kultúra vonalán. Tudásunk, művészetünk, természetes erkölcsi érzékünk **az ember na-**

gyobb megbecsülését hozza. Igényeljük, hogy a javakban mindenki részesedjék.

γ) Szellemi kultúra vonalán. Embertestvériségünk – Isten atyaságában „istenfiúság testvériségévé” nemesedjék! (Pl.: lehet-e rabszolga az Isten-fiaember?).

b) Életét szebbé, könnyebbé és szárnyalóbbá teszi. – De hogyan valósul meg ez az igazság?

α) A kultúra – életemelés. Végül: lépcsőzet a további emelkedéshez. Jól jegyezd meg: a kulturális előretörés – a szellemibb élet alapozása!

β) A lelki kultúrán bontakozik virágzásba – a szellemi élet. Jegyezd meg: nem a tudatlanság, hanem a több tudás a **szellemivé** emelkedés alapja (Magyarázandó pl. **Pasteur** mondása: „ha még többet tudnék, olyan lennék, mint a bretagnei öreg néni”. – **Linné** mondása: „Deus in minimum maximus”). – Örök jelszó legyen: **Duc in altum!** Minél több a tudás, annál erősebb a lélek égi vágyakozása. – „Scientia parva a Deo abducit...”).

2. Azután ebben a magaslathoz még inkább tökéletesítse és boldogítsa az egyén az „újabb életét”!

Itt arról legyen szó, hogy a **magasabb életszintjé** még magasabb rendű életnek legyen televénye. – Mit ad tehát a magasabb rendű élet?

a) A magas élet szintjára szélesebb kitekintést enged. – Ez a **tisztább látás** ajándéka.

α) Láthatja – a messzebb eső élettájakat (horizontálisan táguló látás).

β) Láthatja – a magasságok világát (vertikálisan táguló látás). Mindez csupán olyanná alakítja, hogy felsőbbrendű életet él és ilyenre nevel (Pl.: csak átnemesíti az eltévelyedést és elgöngyösödést!).

b) Végül az ember természetes életmagaslata – a Végtelen felé való áhítózásra sürget és tanítására készítet. – Az élet jelszava – akarva, nem akarva – **ad astra!** Mindig többet és többet!

α) Magunkból – szellemiségünk szépséges alakját akarjuk kialakítani.

β) Magunkat az Ős-Szellemhez, az égi Atyához akarjuk közelebb hozni.

γ) Másokból pedig **ilyet** akarunk nevelni.

Bef.: Lám! Ha szolgáljuk a közösséget, akkor **ilyen nagy ajándékkal** szolgál vissza a megemelt közösség.

10. beszéd: Az egybefonódó szeretetszolgálat végnélküli értékesítése

Bev.: Végül is mi az „egyén” és „közösség” végső és helyes értelmezése? Vizsgáld csak az emberek, a személyek egymáshoz kapcsolódó lélekáramlását! A felelet ez lesz: a szeretetszolgálat hulláma egymás felé örvénylik... – Nézzük most ezt a kérdést és kérdezzük: milyen értéket ad az embernek a közösségi élet Isten gondolta kerete?

1. A földi életben az egymást segítést kegyét adja.

Itt a szeretet égi ajándék jellege és emberéletet emelő rendeltetése magyarázandó. – Mit tesz ez az emberi életben kiemelkedően jelentkező szeretet?

a) Nevel – a szeretet. – A szeretet: a jónak látása, akarása és szolgálata. – Magyarázd el egyenként: mit vált ki ez a **szerető egyénből** és mit eredményez a sugárzás másik pontján – a **szeretettben**?

b) Nevel – a szeretet sugárzásával. Legyen ez a kihatás kettős vonalú.

α) Szeresd az egyes embert. Itt az egyes személy neveléséről van szó. Legyen kiható és döntő erő – a **szeretet**. Mindenkit megnyerhetsz, ha erőd a szeretet: „ha ellenséged éhezik, adj neki enni; ha szomjazik, adj neki inni; mert ha így teszel, égő parazsat raksz a fejére” (Róm. 12,20).

β) Szeresd az emberek nagy és széles rétegét. Az egyesek alkotják a közösséget és így az egyesek szeretete vezessen reá a közösség szeretetére. – Jelszavad legyen: egy az emberiség östörzse, egységes legyen a fakadó ágak szeretete! – (Pl.: színek, kultúrák ne legyenek válaszfalak! Sőt! Legyenek feladatod olyan értelemben, hogy emeled őket!!!).

2. A végnélküli életben is a szeretet közösségben boldogít.

Az Isten élettervében átmeneti „otthon” a föld. Olyan „haza” a vágyunk, ahol Isten atyaságban **testvéri szeretetben élünk**.

a) Törünk erre – földi életünkben is. Erősebben, vagy kevésbé ütemesen arra tör minden ember.

α) Igényünk – az élet végnélkülisége.

β) Igényünk – az Istenhez térés öröme.

γ) Vágyaink vágya – a személyes élet fennmaradása és a közösségi kapcsok végnélkülisége.

b) Boldogulunk ebben – a végnélküli életkeretben, a szentek egyességében. – Az Egyház tanítása

reá is utal arra, hogy ezek az igények **isteni valóságok**, mert a Végtelen Atya világába kerülők **ezt a fenséges valóságot** élhetik.

α) Szentek egyessége – ennek elnevezése (fejtegetendő!).

β) Az Atyával való „lélekegyesülés” ennek tartalma. A kinyilatkoztatás így fogja egy tételbe: „Azon a napon majd megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig én bennem és én tibennetek” (Jn 14,20). – Mindez azt jelenti: előkészületi életben, a földön a szeretet áramlása járjon át bennünket, hogy az élet kiteljesülésében a **Szeretetben** éljük végnélküli életünket!

Bef: Az egész eredményt ebben a tételben lehet összefogni: Isten a Szeretet és az Isten képe, az ember szintén a Szeretet áramlásában találja meg életének igazi tartalmát. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet. Törekedjete a szeretetre!” (1Kor. 13,13).

* * *